

Abdullah ASLANER
Edirne Vali Yardımcısı

Atatürk ve Devlet Geleneği

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, Millî Eğitim Bakanlığı ve (Mülga) Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü'nün iş birliğinde geliştirilen ve Hayrünnisa Gül Hanımefendinin himayelerinde il valiliklerince yürütülen Emekliyiz Gönüllüyüz Projesinin tanıtım toplantısı için 6 Ekim 2011 Çarşamba günü, Edirne Valiliğini temsilen Çankaya Köşkü'ne gittim.

Toplantının ve diğer etkinliklerin bitiminden sonra, 1932 yılında Pembe Köşk'e taşınmaya kadar Atatürk'ün evi olan ve 1950 yılında müze olarak kullanıma açılan Müze Köşk'ü gezmek istedim. İsteğimi, bize tüm gün yakın ilgi gösteren Genel Sekreter Yardımcısı Nadir ALPASLAN ve İdari ve Mali İşler Başkanı ve aynı zamanda meslektaşımız Mükerrrem ÜNLÜER'e ilettim. Her ikisi de talebimi memnuniyetle karşıladılar. Onların özel destekleri ve yanıma kattıkları yetkili kişi eşliğinde Müze'yi gezdim.

Müze baştan sona büyüleyici idi. Bırakın mekânı ve mekânı dolduran eşya ve hatıraları, Atatürk'ün tenefüs ettiği havayı teneffüs etmek bile yetiyordu bana. Müzenin büyüğü kadar, gezdiren görevlinin konusuna hâkimiyeti ve çok orijinal detaylara girmesi gezimi daha da anlamlı kılıyordu. Müzeyi gezerken benim bir sorum üzerine görevlinin anlattığı bir detay bana o kadar çarpıcı geldi ki, bunu siz meslektaşlarımla paylaşmayı bir görev saydım kendime.

Müze Köşk, zamanında Atatürk'ün evi olduğu için, bir evde olması gereken hol, salon, kütüphane, mutfak ve banyo gibi bölümlerden oluşuyordu. Salonların hepsinin bir adı ve işlevi vardı. Giriş Holü'nün doğusunda (sol tarafında) yer alan salon Elçi Kabul Salonu idi. Burası, Bağevi döneminde küçük bir oda iken, 1924 yılında mimar Vedat TEK tarafından yapılan genişletme çalışmaları sırasında kuzey duvarının yıkılarak yarım sekizgen camlı bir çıkma ile büyütülmesinden sonra elçi kabul salonu olarak kullanılmış. O gün öğrendiğime göre yeni göreve başlayan yabancı misyon şefleri güven mektuplarını Atatürk'e bu salonda sunarlarmış.

Salonda Mısır Hıdivi Abbas Hilmi Paşa tarafından hediye edilen 3 koltuk, 1 kanepa, bir çalışma masası ve dolaptan oluşan sedef kakmalı bir takım ile Atatürk'ün daha önce kullandığı bir yazı masası bulunmaktaydı. Masanın arkasında dört parçadan oluşan sedef kakmalı bir paravan vardı. Paravanın üzerinde çeşitli süslemeler ile Osmanlı tuğraları bulunmaktaydı. Mihmandarımın verdiği bilgiye göre, usta bir marangoz olan Sultan II. Abdülhamid'in bir eseri olan bu paravan Atatürk'ün emriyle Dolmabahçe Sarayı'ndan buraya getirtilmişti. Mihmandarıma bunun sebebini sordum doğal olarak. Bana öyle bir cevap verdi ki, Atatürk'ün tarihimize ne kadar hâkim ve ne kadar büyük bir devlet adamı olduğuna bir kez daha yaşayarak kani oldum.

Yukarıda belirttiğim gibi yeni göreve başlayan yabancı misyon şefleri güven mektuplarını Atatürk'e bu salonda sunarlarmış. Atatürk, onları arkasında bu paravanın bulunduğu masada kabul eder, güven mektuplarını alırken arkasındaki paravanı görmelerini sağlarmış. Bunu da, gelen misyon şeflerine "evet, biz genç bir devletiz ama gördüğünüz gibi arkamızda köklü bir tarihi olan koca bir devlet geleneğine taşıyoruz" mesajını vermek için yaparmış.

Siz de katılırsınız ki genç bir devletin köklü devlet geleneğine sahip olan liderinden bundan daha güzel bir tavır beklenemez zaten. İşte Atatürk'ü büyük yapan, bizi de O'na hayran bırakan bu tavrı başkası değildir, hep de öyle kalacaktır!